

'Round Midnight

(1986 - Alrededor de medianoche), de Bertrand Tavernier

En col·laboració amb l'Alliance Française i Joventuts Musicals de Sabadell

Sinopsi

Al París dels anys 50, un intèrpret de saxo mig alcohòlic i que ha anat de mal en pitjor, sobreviu com pot tocant cada nit al cèlebre club Blue Note al costat d'altres germans de raça negra. Un jove parisenc enamorat del jazz el reconeix, i queda encantat amb les seves vetllades nocturnes fins que aconsegueix fer-s'hi amic. Aquesta relació ajuda el veterà músic a sentir-se fort i també a trobar una cosa semblant a la felicitat lluny de Nova York.

Fitxa tècnica

Direcció ···· Bertrand Tavernier
 Guió ······ David Rayfield
 Producció ····· Irwin Winkler
 Musica original ·· Herbie Hancock
 Fotografia ····· Bruo de Keyzer
 Edició ······· Armand Psenny
 Direcció artística ·········
 ········· Pierre Duquesne
 Vestuari ···· Jacqueline Moreau
 Nacionalitat ······ EUA i França
 Durada ·········· 133 min.

Fitxa artística

Dexter Gordon ····· Dale Turner
 François Cluzet ···· Francis Borler
 Gabrielle Haker ····· Berangere
 Sandra Reaves-Phillips · Buttercup
 Lonette McKee ····· Darcey Leigh
 Christine Pascal ······· Sylvie
 Herbie Hancock ····· Eddie Wayne
 Bobby Hutcherson ······· Ace

Crítica

Molts dels meus films parlen de persones que, al meu entendre, són herois. Si per heroi consideres la definició de Romain Rolland: "Un heroi és el que fa tot allò que està al seu abast, mentre que els altres no".

Bertrand Tavernier

'*Round Midnight* (1986) és una curiosa barreja d'històries reals presentades a través de personatges ficticis. El protagonista Dale Turner està inspirat en la vida del també saxofonista Lester Young i de Bud Powell, pianista llegendari del *bebop*. I, sorprenentment, el personatge que apareix per rescatar Turner també té una base real: Francis Paudras, un humil artista gràfic fascinat per la música de Powell, amb qui va establir una amistat, entre redemptora i

obsessiva, quan aquell va visitar París. Paudras, com fa el seu homòleg amb el protagonista del film, va aconseguir allunyar Powell de l'addició a l'alcohol i d'una dona explotadora, circumstància que va permetre al pianista un renaixement professional. Per arrodonir-ho, l'intèrpret de Dale Turner és Dexter Young, un altre excel·lent *jazzman* que, per cert, també tenia problemes amb l'alcohol.

Sense tenir en compte els treballs que el realitzador de Lyon ha fet per a la televisió, Tavernier passa de llarg la vintena de pel·lícules, i experimenta, en el procés, una considerable varietat de gèneres. Entre films bèl·lics, thrillers, d'aventures, documentals i drama social, '*Round Midnight* es podria considerar el seu assaig amb el musical.

La presència de coneguts intèrprets de jazz permet a Tavernier que la música adquireixi un paper molt protagonista i sigui un fidel

company de l'espectador al llarg de tot el metratge, imprescindible per entendre l'univers sentimental dels protagonistes. La fascinació del director pel jazz es fa evident veient un film que esdevé un homenatge a aquest estil musical i als homes que l'han creat. Tot i la disparitat de gèneres treballats, és innegable que el cinema de Tavernier té una important coherència temàtica, si bé, estèticament, les seves obres tenen un factura més desigual. Al meu entendre, l'obra de Tavernier té dos eixos temàtics centrals: un de polític i un de caràcter humà. La vessant política del seu cinema està determinada pel tarannà polític del realitzador, clarament d'esquerres, amb una forta preocupació pels temes socials, especialment els relacionats amb la immigració. A més, un fort component antibèl·lic és present en molts dels seus films; en aquest cas és central a *Capitaine Conan* (1996) o a *La vie et rien d'autre* (1989, *La vida y nada más*). La segona faceta del seu cinema té relació amb els personatges que poblen les seves pel·lícules, uns personatges que solen ser inconformistes i rebels, uns individus més o menys anònims que lluiten amb totes les seves forces per allò que creuen correcte. Un dels exemples més reeixits és el protagonista de l'excel·lent *Ça commence aujourd'hui* (1999, *Hoy empieza todo*) i, per què no, el Dale Turner de *'Round Midnight*. Dins aquesta esfera més humana, Tavernier té una especial fixació amb la mort i la decadència que la precedeix. En són prova dues de les seves pel·lícules més destacades: *Un dimanche à la campagne* (1984, *Un domingo en el campo*) i *Daddy Nostalgie* (1990). Així doncs, si bé a *'Round Midnight* l'aspecte polític queda totalment al marge, l'aspecte humà hi és amb una cruïra inèdita en l'obra de Tavernier. La sordidesa

que envolta el món del jazz i els seus músics esdevé un entorn ideal per reflexionar sobre la decadència, el pas del temps o la mort. La pel·lícula també conté els personatges arquetípics del realitzador, uns idealistes convençuts entregats a la seva causa. Tant Dale Turner com Francis viuen en el caos, tot i que un més que l'altre, però ambdós lluiten per allò que creuen que val la pena: la música en un cas, i el rescat del geni en l'altre. Són els herois als quals es refereix Tavernier en la cita inicial. La relació entre ells dos és, sens dubte, el que confereix una dimensió especial a la pel·lícula, sense la qual el film seria poc més que un seguit de temes musicals, més interessant per a l'aficionat al jazz que no pas per al de cinema. Tot i que en un principi potser no ho semblaria, diria que entre els dos protagonistes s'estableix un vincle de necessitat recíproca. Turner és alhora genial i ridícul, dominador del seu art però dominat per la vida, i, sens dubte, l'ajut de Francis li permet recuperar el rumb, si més no temporalment. Però també sembla que Francis necessiti Turner, la possibilitat d'ajudar-lo sembla que doni sentit a una vida que potser ell considera insulsa, desproveïda de la grandesa que veu en els seus ídols. Tavernier descabdella, amb una gran habilitat narrativa, tots els detalls de l'amistat que sorgeix entre els dos homes de manera que converteix el film en un cant a l'amistat.

Àlex Bayés

Filmografia seleccionada

L'horloger de Saint-Paul
(1974, *El relojero de Saint-Paul*)

La mort en direct
(1980, *La muerte en directo*)

Un dimanche à la campagne
(1984, *Un domingo en el campo*)

'Round Midnight (1986)

La passion Béatrice
(1987, *La pasión de Beatriz*)

La vie et rien d'autre
(1989, *La vida y nada más*)

Daddy Nostalgie (1990)

L.627 (1992, *Ley 627*)

Capitaine Conan
(1996, *Capitan Conan*)

Ça commence aujourd'hui
(1999, *Hoy empieza todo*)

Laisser-passer
(2002, *Salvoconducto*)

Es demana puntualitat. Es demana als espectadors que desconnectin els telèfons mòbils i qualsevol altre aparell acústic abans de començar la projecció. Gràcies.

Organitza

Cineclub Sabadell

C/ Dr. Crehueras, 24 baixos
08201 Sabadell,
www.cineclubsabadell.org

Amb el suport de

Ajuntament de Sabadell

Hi col·laboren

Alliance Française

